joforum87 2009. 06. 28. 12:38 Page 65

Fontosabb gazdasági események

Tudatosan óvjuk a természetet. A Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara a Flamand Kereskedelmi Kamarával közösen workshopra hívta meg hét ország (Románia, Magyarország, Belgium, Észtország, Szlovénia, Bulgária, Horvátország) szakembereit, akik a környezetvédelemmel foglalkoznak. Ezt a programot az Európai Bizottság által finanszírozott „IMPACT" program keretében bonyolították le, a Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara Dr. Agustin Rațiuról elnevezett Vállalkozók Klubhelyiségében. A hétórásra tervezett beszélgetésnek a főtémája tulajdonképpen az volt, hogy mit is kell FÖLDÜNKÉRT tenni ma azért, hogy néhány év múlva legyen még elviselhető élet a Földön.

A neves előadói névsort Nathalie Turkalj, a Belga DENICO GREEN PRODUCTS eladási osztályának aligazgatónője nyitotta meg. Előadásában kiemelte azoknak a csomagolóanyagoknak az előnyeit, amelyek használat után önmagukat semmisítik meg.

A második előadó az Észtországból érkezett Priit Roosipuu úr, a Wireless NetworkDesign cég vezérigazgatója volt, aki a korszerű nemzetközi szállítási technikák előnyeit mutatta be.

A szünetben a résztvevők a Magyarországi Dr. Tényéné Stark Máriával beszélgethettek, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóságának igazgatójával, aki többek között elmondta: Ez a rendezvény egy olyan szeminárium, amely figyelemre méltó gyakorlatokat ismertetett. E nemzetközi projektet, melyet az Európai Unió támogat, nemzetközileg is ismert előadók népszerűsítik. A rendezvény azért fontos, mert gyakorlati szempontból mondják el, mit is jelent számukra az, hogy európai uniós országok. Cégeiknek az európai uniós jogkövetelményekhez kellett alkalmazkodniuk. Az elhangzottak a jelenlevőknek is tartogattak újdonságokat. A környezettel, az alternatív energiákkal kapcsolatos előadásokból megtudhattuk, hogyan lehet ezek megoldására az Unióban piacot szerezni és a humánerőforrást minél hatékonyabban felhasználni.

Számunkra a legérdekesebb előadások egyike Véghely Tamás nevéhez főződik, aki a magyarországi Galasolár ügyvezető igazgatója és aki tulajdonképpen kettős funkcióban van, mert egyben a Magyar Megújuló Energia Szövetség külföldi kapcsolatokért felelős elnökhelyettese is.

Előadásának felvezetőjében elmondta: pénzügyi, gazdasági válságok, etnikai problémák közepette élünk, ezeket még tetézik a klímaváltozásokból, a globalizációból eredő problémák. Mindennek az egyik kulcskérdése, mely az életünket mindenhova elkíséri, a születéstől egészen a halálig, az energia, ami pedig azt jelenti, hogy minden országnak át kell alakítania az energiatermelését, az energiaelosztási, -felosztási és -spórolási technológiáját. Az energia egyre drágább lesz, és az igazi

joforum87 2009. 06. 28. 12:38 Page 66

energiakészleteink kimerülőben vannak. Mostanában gyakran hangoztatják: nem kell gáz. Ez olyan értelemben értendő, hogy természetesen még sokáig fogunk használni gázt, de az, hogy nem kell gáz, csak szimbolikus kijelentés, mert ez ezt jelenti, hogy azokból a nyersanyagokból, melyek ma rendelkezésünkre állnak, a szén, az olaj, a gáz nagyon fontos ipari nyersanyagok. Az élelmiszerek egy része is ezekből készül, és ezeket vétek elégetni, energiát előállítani belőlük, hisz utána nem marad semmi.

Most az emberiség egy olyan technikai fejlődési szintre jutott el, hogy képes magát ellátni olyan energiahordozókkal vagy eszközökkel, amelyek megújuló módon termelik az energiát. Itt két nagy bázisra kell számítani: az egyik a napenergia, a másik a földenergia, hisz ez a kettő élteti Földünket, e jelenséget a krokodilok többmillió évek kihasználják, amikor sütkéreznek a napon. Megjelentek azok az eszközök, amelyek már teljesítik azt, amit a természet évezredekkel hamarabb megalkotott. Most még íróasztalok fiókjában vannak azok a fantasztikus találmányok, melyek tényleg jelzik a napkorszak hajnalát, és ezek a rendkívüli eszközök uralni fogják az elkövetkező évezredeket.

Az önellátó gazdaságban semmi sem veszett kárba. A dolog lényege: minden ciklikus formában működik. Ha nem tudjuk ezt a ciklust kellőképpen kihasználni és működtetni, az nagy problémákkal járhat. A ciklusok korábban is léteztek, de az ember ebbe beavatkozott, és könnyelműen megváltoztatta a természet egyensúlyát. A műanyaggyártás hulladékhegyei megbosszulják maguk, és meg kell őket semmisíteni, melyhez azonban pénz kell. Az ember beavatkozott egy olyan ciklusba, melyet nem ismer, ezek pedig az életünket körülvevő ciklusok. Ilyen ciklusai azonban a természetnek is vannak, melyekbe szintén beavatkoztunk, és itt keresendők a nagyobb problémák: irtjuk erdeinket, tönkretesszük a földet, szennyezzük vizeinket. Mivel egy ilyen ciklus körbefordulása ezer esztendő, nincs is időnk saját magunk butaságát kellőképpen ellenőrizni, mert csak ezer év múlva tudjuk meg, hogy ez a beavatkozás nem volt jó. A tudósok felhívták a figyelmünket, olvadnak a jégsapkák, eltűnt az Aral-tó háromnegyed része, eltűnt a Csád-tó: a világban mindenfelé sivatagosodás történik, tehát klímaproblémáink vannak.

Ez az állapot arra vezethető vissza, hogy a légkörben megnőtt a szén-dioxid, tehát az üvegházhatás fokozódott. Az emberiség most még nem tudja, hogy a sarkkör el fog-e olvadni vagy sem. Ha teljesen elolvad, akkor 70 méteres vízemelkedés várható a tengereken, ha pedig csak egy része, akkor a legóvatosabb becslések szerint is 4 méteres tengeremelkedés következik be. Ha az emelkedés 4 méter, akkor nagyon sok ország el is tűnik, a vízemelkedéseket ugyanis nem tudjuk kontrollálni, csak ha más energiatermelési módszerekre térünk át.

A tudósok véleménye szerint elérhető az, hogy 2050–2100-ban a világ teljes energiatermelésének több mint 50–55 százalékát bioenergiából fedezzük. Azt is fontos tudni, hogy minden területen meg kell vizsgálni, mi legyen az a napi energiafél-eség, amit felhasználunk. Ha csak a biomasszára alapozunk, akkor az erdők

joforum87 2009. 06. 28. 12:38 Page 67

elpusztulnak. A Kárpát-medence a klímaváltozás miatt felmelegszik, tehát a Kárpát-medencét hűteni kell. Energiát nemcsak fából lehet termelni, hanem lehet szélből, napenergiából, sőt a föld mélyéből is ki tudnak hozni energiát. Ezeket komplex módon kell alkalmazni, bölcsen megfontolt stratégia szerint, amihez szakértelem kell. Ezért ki kell nevelni azt a generációt, amely ezt a mértékletességet ismerni fogja.

Ezt követően Belgiumból Jo Theunissen, a POWERHANDLING EUROPE piackutatási igazgatója, az európai kereskedelem problémát taglalta. Andy Emmer, a belgiumi P&V ELEKTROTECHNIEK fejlesztési igazgatója a hatékony termelésről, a humánerőforrás ésszerű felhasználásáról mondta el véleményét. A belga Peter Sterc, a NELSON GROUP vezető menedzsere, a fejlesztési lehetőségek stratégiájának azonosítása a befektetések alkalmával című előadásában a kompetencia adta lehetőségeket sorjázta.

A záró, összefoglaló beszélgetésből kiderült, mennyire színes az európai világgazdaság élete, melyet minden ország gazdasági ereje határoz meg.

***

Inkább nyilatkoznak, mint dolgoznak. A Bechtel sajtóközleményei alapján arról értesülhetünk, hogy maga a cég erőltetett ütemben dolgozna, azonban akadályozza az a tény, hogy az észak-erdélyi autópálya Aranyosgyéres és Gyalu közötti, mintegy 15 kilométeres szakaszán a pálya nyomvonalát keresztező 38 közműből (a teljesség igénye nélkül víz-, villany- és gázvezetékek) mindössze 19-et helyeztek át április végéig a megbízott állami vállalatok. Ennek következtében a megkezdett aszfaltozást nem lehet megfelelő munkakörülmények miatt folytatni. Az érintett állami vállalat illetékesei úgy nyilatkoznak, hogy a Bechtelnek elegendő „tere” van a munka zavartalan folytatásához, az említett okok nem jelenthetnek kifogást a következő hónapokban. A fentiekből is láthatjuk, mindkét fél a sajtónyilatkozatokkal takarózik.

***

Javuló tendencia. Az országos statisztikai intézet legújabb közzétett adataiból kiderül: a behozatal 25 százalékos visszaesése miatt majdnem 55 százalékkal mérséklődött Románia kereskedelmi hiánya az idei első negyedévben a tavalyi év hasonló időszakához viszonyítva. A kereskedelmi deficit értéke az első negyedévben elérte a 8,479 milliárd lejt (1,99 milliárd euró), ami 54,8 százalékkal kevesebb a 2008 hasonló időszakában regisztrált 18,769 milliárd lejhez (5,09 milliárd euró) képest. A kivitel 6,7 százalékkal esett vissza a vizsgált időszakban, így a román export nagysága 27,978 milliárd lej (6,56 milliárd euró) volt az idei január–március időszakban, míg a behozatal 36,458 milliárd lejre (8,55 milliárd euró) mérséklődött. A tavalyi első negyedévhez viszonyítva a kivitel lejben kifejezett értéke 6,7 százalékkal csökkent (euróban

joforum87 2009. 06. 28. 12:38 Page 68

a visszaesés mértéke eléri a 19,4 százalékot), a behozatalé pedig 25,2 százalékkal mérséklődött (euróban kifejezve 35,4 százalékkal). Az export és az import lejben, valamint euróban kifejezett értéke közötti különbség a lej gyengülésével magyarázható, hiszen a román nemzeti valuta az idei év első három hónapjában, a tavalyi év hasonló időszakához viszonyítva, az euróval szemben átlagban 15 százalékot veszített értékéből.

***

Klaszterek szerepe a gazdasági élet fejlődésében. A klaszterek olyan iparági horizontális szakmai szerveződések, ahol a tagok együttműködési pontokat keresnek a közös és kölcsönös előnyök megszerzése érdekében. A szerveződési forma elsősorban az angolszász országokban volt honos, majd a sikeres példa alapján az Európai Unió is preferált szerveződési formájává vált. Alapelve a hálózati elvű szerveződés. A Temesvári Kereskedelmi, Ipari és Mezőgazdasági Kamara a pancsovai és nagybecskereki gazdasági kamarával közösen dolgozta ki a Klasztereket Támogató és Tanúsító Régiós Hivatal projektjét, amelyet az Európai Unió Phare CBC programja finanszírozott. A Klasztereket Támogató és Tanúsító Régiós Hivatal a temesvári kamara Opera téri székházában működik.

A megnyitó ünnepségen jelen volt Menuța Ionescu, a temesvári kamara vezérigazgatója, Eugen Dogariu, Temes megye alprefektusa és Dragomir Radenkovic, Szerbia temesvári főkonzulja. Ionescu elmondása szerint a klaszter olyan cégek tömörülése, amelyek azonos ágazatban, ez esetben azonos régióban tevékenykednek, és támogatja őket a helyi adminisztráció és más szervezetek. Radenkovic főkonzul gratulált a szervezőknek, beszédében kitért arra, hogy klaszterek nagyon fontosak lehetnek a helyi ipar kiépítésében, ezáltal a gazdasági fejlődésben is.

***

Az Ön szavazata dönt. Az Észak-Nyugati Régiófejlesztési Ügynökség (továbbiakban ÉNYRÜ) képzést szervezett hat megye: Beszterce-Naszód, Bihar, Kolozs, Máramaros, Szatmár és Szilágy médiaképviselőinek. A képzés célja a helyi médiákban dolgozók megfelelő tájékoztatása abból a szempontból, hogy a médiafogyasztók kellőképpen legyenek tájékoztatva az Európai Unióval (EU) kapcsolatban felmerülő kérdésekről. A cél az, hogy az újságírók, de maguk az állampolgárok is minél több információt sajátítsanak el az Európai Unióval kapcsolatban, valamint a közelgő európai parlamenti képviselői választásokról.

A képzés témája az volt, hogy milyen módon mutassuk be ezeket a kérdéseket az olvasóinknak úgy, hogy érdeklődésüket ne veszítsék el; hogyan lehet életközelbe hozni az EU-t azért, hogy a polgár magáénak érezze ezt a nagy közösséget; hogyan érzékeltetjük azt a tényt, hogy a brüsszeli döntések mennyire befolyásolják a legkisebb közösségeket is a tagországok keretében.

joforum87 2009. 06. 28. 12:38 Page 69

A Kolozsvári Professzionális Újságírók Szövetsége, valamint az ÉNYRÜ közösen szervezte meg ezt a két napig tartó rangos rendezvényt, melyet Claudiu N. Coşier, az ÉNYRÜ igazgatója és Lia Valendorfean programfelelős nyitott meg.

Mircea Maniu, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem tanára, az Európai Parlament működési struktúráját mutatta be. Arról is értekezett: mit jelent az európai állampolgárság. Ezt a fogalmat 1993-ban a Maastrichti Szerződés fogalmazza meg, amely nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot. Minden polgár, aki valamely uniós tagállamban él, az egyben európai állampolgár is. Mint ilyen, különböző jogokkal rendelkezik.

Sorin Ioniță, a României Akadémiai Társaság kutatási osztályának igazgatója, a Team Europe tagja elmondása szerint komoly kihívások előtt áll az ország, amikor a polgárok június 7-én öt évre szóló mandátummal rendelkező képviselőkre szavaznak. Beszélt az Európai Parlamentnek a polgárokra gyakorolt hatásáról, összehasonlította az Európai Parlament és a nemzeti parlament működését. A 2009-es júniusi választásokkal kapcsolatban megjegyezte, hogy a lakosság nem eléggé tájékozott arról, miben is áll a felelőssége.

A „Kik lehetnek képviselők?" kérdésre elmondta: olyan személyek lehetnek képviselők, akik a karrierjük kezdetén állnak, vagy esetleg a karrierjük végén járók, akik a hazai vezető tartalékból kerülnek ki, vagy olyan személyek, akik karriert akarnak befutni. Mindenesetre fontos a fiatalok számára, mert az EP tulajdonképpen képzést is jelent. Sorin Ioniță nem tartja a legszerencsésebbnek a romániai parlamenti választások időpontját.

Rares Niculescu EU-parlamenti képviselő mindennapi munkájába engedett betekinteni, illetve abba, hogy mit jelent a képviselői fizetés, melyből az iroda fenntartását, internetes hálózatot, számítógép karbantartását, utazási költségeket, lakás bérleti költségeit fedezi. Ezt követően az EU-parlamenter és az állampolgár viszonyáról beszélt. Az embereket az EU-pénzeknek a lehívási lehetőségei érdeklik, amelyek a kis- és középvállatok kategóriái vagy a mezőgazdaság számára fontosak, valamint a tulajdonjoggal kapcsolatos kérdések, és az emberi jogokkal kapcsolatos tudnivalók, az EU-ban alkalmazott törvények.

A képviselő szerint Románia számára fontos a 2007–2013-as időszak, illetve a 2014–2020-as időszak pénzeinek lehívása, azoknak felhasználása, ezért szükség lenne a pénzlehívásokkal kapcsolatos folyamatok leegyszerűsítésére. Ugyancsak fontosak a tömbházak hőszigetelésével kapcsolatos kiadások, a gazdasági élet megfelelő korszerűsítése; az illegális bevándorlás kérdésének megoldása. Létezik egy internetes portál, amely segítséget nyújt az állampolgároknak az EU-os pénzek lehívásának módjával kapcsolatban.

Innes Radu, a Europe Direct Központ munkatársa, a 2009-es EU-parlamenti választás kommunikációs stratégiáját mutatta be. Az Európai Bizottság kommunikációs prioritásokat határozott meg. Ezek közé tartozik az Európa Jövője elnevezésű is, aminek fő irányvonalai a fenntartható fejlődés: munkahelyi szolidaritás, Európa a

joforum87 2009. 06. 28. 12:38 Page 70

világban. A 2009-es év prioritásai között jelölte meg a berlini fal lerombolása 20. évfordulójának megünneplését, a klímaváltozás és az energiaválság problémáját. A multimédia eszközeit felhasználva kampányol a környezetszennyezés ellen, valamint a parlamenti választások fontossága mellett. A médiának feladata az állampolgárok felvilágosítása és informálása az EP-választásokkal kapcsolatban – a *Regio* című lapban érdekes anyag jelent meg „Mit tett az EU a régiókért?" címmel.

Lia Valendorfean a Europe Direct feladatairól beszélt. Szerinte nagyon fontos az állampolgárra összpontosító tájékoztatás, de még ennél is fontosabb, hogy az EU-stratégiákat a helyi lehetőségekre kell alkalmazni. A 2009–2012-es időszak feladatkörének tekinti, hogy a közvéleményt közérthetően, a regionális sajátosságok figyelembevételével tájékoztassák az uniós feladatokról és változásokról, és hogy segítse az embereket a tájékozódásban. Fontos a helyi médiával való kapcsolat, a tanuló ifjúság tájékoztatása, az uniós pályázati lehetőségek figyelése, illetve közvetítése. Pozitívnak értékelte az eddig elért eredményeket, a különböző versenyek szervezését a középiskolásoknak, egyetemistáknak. Nyilvános vitát rendeztek „Észak-Erdélyi térség Európában van" címmel. 2008-ban régiós kampányt szerveztek „Európa Polgára, hol vagy? Légy tájékozott!" címmel.

Federico Grandesso újságíró Veneto régiót képviseli Brüsszelben. Előadásának segítségével betekintést nyerhettünk az EU sajtószolgáltatásába. Brüsszelben kb. 1000 újságíró tevékenykedik, az újságíróknak joguk van részt venni a különböző üléseken, az információkat 22 nyelven kaphatják meg. Létezik a sajtószoba és az Agenda, melyben az összes esemény megkapható: mikor milyen sajtótájékoztatót tartanak, milyen látogatások lesznek. 2008-tól működik az EU-parlament televíziója is Europar TV néven. A sajtóosztálynak referensei vannak, aktuális információkkal látják el az érdeklődő újságírókat. Az állampolgár is kapcsolatot teremhet az EU-parlamenttel, kérdéseket tehet fel, információkat kaphat. Vannak olyan stúdiók, melyekben a sajtó munkatársai híranyagot készíthetnek. Az európai jelentés háttérinformációkat is tartalmaz, tájékoztat bizonyos kérdésekkel kapcsolatban, és ezek alapján híranyagok állíthatók össze.

Az európai parlamenti választások lényegében történelmi eseménynek is tekinthetők. Ezért fontos, hogy voksainkat adjuk le tudatosan, azokra a jelöltekre, akik képviselni fognak minket. A megválasztandó képviselők száma 750, Románia 33 képviselőt küldhet az Európai Parlamentbe.

Összeállította: Csomafáy Ferenc